

BUKTREYLER TAYYORLASH MAZMUNI VA TAMOYILLARI

O.Suvanov

*Guliston davlat universiteti Pedagogika va psixologi
kafedrasida katta o'qituvchisi*

Annotatsiya. Ushbu maqolada buktreyler texnologiyasidan foydalanishning mazmuni va ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, buktreyler yaratish bosqichlari, uni dars jarayoniga joriy etish usullari va amaliy ahamiyati ochib berilgan. Maqolada mazkur texnologiyaning zamonaviy ta'lim tizimidagi o'rni va samaradorligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: buktreyler, tarbiya fani, innovatsion texnologiyalar, ta'lim jarayoni, kitobxonlik madaniyati, ijodiy fikrlash, ma'naviy-axloqiy tarbiya, vizual ta'lim, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, pedagogik usullar, interaktiv ta'lim.

Abstract. This article covers the content and importance of using book trailer technology. It also describes the stages of creating a book trailer, methods of introducing it into the teaching process, and its practical significance. The article substantiates the role and effectiveness of this technology in the modern education system.

Keywords: book trailer, educational science, innovative technologies, educational process, reading culture, creative thinking, spiritual and moral education, visual education, information and communication technologies, pedagogical methods, interactive education.

Аннотация. В данной статье рассматриваются содержание и значение использования технологии книжных трейлеров. Также описываются этапы создания книжного трейлера, методы его внедрения в учебный процесс и его практическое значение. В статье обосновывается роль и эффективность данной технологии в современной системе образования.

Ключевые слова: книжный трейлер, педагогика, инновационные технологии, образовательный процесс, культура чтения, творческое мышление, духовно-нравственное воспитание, визуальное образование, информационно-коммуникационные технологии, педагогические методы, интерактивное образование.

Buktreyler - bu kitobning hikoyasini erkin shaklda hikoya qiluvchi qisqa video. Bunday videolarning maqsadi yangi nashr etilgan kitoblarni targ'ib qilish, o'qishga undash va vizual vositalar orqali kitoblarga e'tiborni jalb qilishdir. Ko'pgina reklama mahsulotlaridan farqli o'laroq, buklet treylerlari minimal investitsiyalarni talab qiladi va ularni uyda mustaqil ravishda tayyorlash mumkin. Albatta, asar uchun eng yaxshi reklama - bu doimiy va faol o'quvchilar auditoriyasi. Biroq, kitob treyleridan foydalanish asarga e'tiborni jalb qilish va asta-sekin o'quvchilar auditoriyasini

shakllantirish imkoniyatini beradi. Yorqin vizual va eshitish tasvirlari, tasvirlarning tez o'zgarishi, qisqalik... Bularning barchasi oxir-oqibat shunchalik jozibali va jozibali ko'rinadiki, siz darhol kitobni yaxshiroq bilishni xohlaysiz.

Kitob treylerlari uchun turli xil materiallar ishlatiladi : foto va video materiallar (o'zingizniki yoki internetdan yuklab olingan); illyustratsiyalar va musiqa (o'zingizniki yoki internetdan yuklab olingan), ovozli aktyorlik (iloji bo'lsa, professional bo'lgani ma'qul); reklama qilingan asardan iqtiboslar; izohli muqova; ish rejasi.

Ish rejasi to'rtta muhim jihatga qaratilishi kerak:

kitob treyleri vazifasi : videongizni tomosha qilayotgan potentsial o'quvchining e'tiborini nimaga qaratmoqchisiz, u uni nimaga qiziqtiradi, qanday his-tuyg'ularni uyg'otadi, uni kitob o'qishga qanday undaysiz;

- qaysi aniq rasmlar yoki video parchalar asar g'oyasi va qo'l ostidagi vazifa bilan bog'liqligini aniqlash;

- video yoki illyustratsiyalar tanlangan musiqaga mos kelishini tekshiring (musiqa ma'lumot va rasmlar bilan uyg'unlashtirilishi va o'quvchining tasavvuriga ijobiy ta'sir ko'rsatishi kerak);

- videoda matn qanday taqdim etilishini hal qiling – musiqa o'rniga slaydlarda, subtitrlarda yoki audio yozuvda paydo bo'lish orqali.

Kitob treyleri rejasini tuzishning ikki yo'li mavjud :

- matndan ifodali iqtiboslarni tanlang va ularga mos illyustratsiyalar, videolar va musiqalarni toping;

- yoki avval illyustratsiyalar, videolar va musiqalarni tanlang – va ushbu materialdan qo'llanma sifatida foydalanib, qisqa syujet matnini yozing yoki matndan kerakli iqtiboslarni tanlang.

Shu bilan birga, siz qanday kitob treylerini yaratayotganingizni aniq tushunishingiz kerak.

Masalan, kitob muallifi o'quvchilarni qiziqarli syujet va qiziqarli syujet bilan o'ziga jalb qila olishiga ishonadi. syujetni rivojlantirishga qaratilgan buktreylerlar "Hikoya" deb ataladi.

Ularning maqsadi, xuddi qisqacha mazmun kabi, o'quvchini syujetning asoslari bilan musiqa va illyustratsiyalar orqali tanishtirish, shu bilan birga syujetning shubhali elementlarini saqlab qolishdir. Shunday qilib, tomosha qilgandan so'ng, potentsial o'quvchi hikoya qanday boshlanishi va tugashini bilishni xohlaydi.

Kontseptual buktreylerlar . Bular asarning o'ziga xos konsepsiyasini, muallifning dunyoqarashini va ular o'quvchiga yetkazmoqchi bo'lgan qiziqarli g'oyalarni, shuningdek, kitobning semantik mazmunini targ'ib qilishga asoslangan. Tajriba shuni ko'rsatadiki, bu turdagi buktreyler klassik, elita yoki falsafiy adabiyot uchun ko'proq mos keladi.

Matnni vizual taqdim etish usuliga ko'ra, buktreylerlar quyidagilar bo'lishi mumkin:

mini -filmlar kabi jonli harakatli treylerlar . Jonli harakatli buktreylerlar odatda klassik asarlar yoki mavjud filmlarga asoslangan bo'lib, eng ifodali kadrlar va musiqadan foydalanadi.

2. Badiiy bo'lmagan slaydlar - bu iqtiboslar, illyustratsiyalar, kitoblar, rasmlar, fotosuratlar va boshqalarni o'z ichiga olgan slaydlar to'plami. Tegishli tekshiruvlar natijasida badiiy bo'lmagan slaydlar har qanday yozuvchi bo'lish istagida bo'lishi mumkin; asosiysi to'g'ri illyustratsiyalar, musiqa va iqtiboslarni tanlashdir.

3. Animatsiya qilingan – kitob asosida yaratilgan multfilm.

Shuning uchun, dastlabki bosqichda siz yaratayotgan kitob treylerining aniq turini aniq tushunish juda muhimdir . Va shunga asoslanib, iqtiboslar, illyustratsiyalar va musiqani tanlang. Va dastlabki rejada shunday yozing: "1-rasm = 1-iqtibos = 1-musiqiy lahza."

Kitob treylerini yaratish printsiipi :

1. Videoning o'rtacha davomiyligi 1-3 daqiqa. Albatta, agar xohlasangiz, uzoqroq vaqt oralig'idan foydalanishingiz mumkin, lekin faqat video mantiqiy tuzilgan va izchil syujetga ega bo'lsa. Tomoshabinlaringizni yorqin, ko'zni qamashtiruvchi vizual materiallar bilan chalg'itmang. Ijodkor sifatida sizning vazifangiz kitobingizni targ'ib qilishdir, rasmlar to'plamingizni namoyish qilish emas. Agar rejalashtirilgan videongiz to'rt daqiqadan uzunroq bo'lsa, uni ikki qismga bo'lishingiz mumkin.

2. Rasmlarda izchillikni saqlash tavsiya etiladi: agar ular qo'lda chizilgan bo'lsa, ular qo'lda chizilgan; agar ular anime bo'lsa, ular anime; agar ular fotosuratlar bo'lsa, ular fotosuratlar. Shuningdek, musiqa va video bilan bir xil uslubni saqlash tavsiya etiladi.

3. Video qiziqarli va jozibali bo'lishi kerak . Bunga erishish uchun nafaqat yorqin va ta'sirchan tasvirlarni, balki o'rinli iqtiboslarni ham tanlash muhimdir. Asarning ma'nosini qayta aytib berishdan saqlaning.

Agar siz ssenariy satrlarini yozishda qiynalsangiz, masalan, mojaroni bayon qiluvchi va asosiy qahramonlarni yanada tanishtiruvchi yorqin dialoglardan foydalanishingiz mumkin.

4. Sifat va soddalikka e'tibor qarating. Audio trek yuqori sifatli, shovqin effektlaridan xoli va bir xil ovoz balandligida bo'lishi kerak. Rasmlar aniq va keraksiz elementlardan xoli bo'lishi kerak.

Shunday qilib, agar siz internetdan rasmlarni yuklab olgan bo'lsangiz, unga qo'shilgan reklamalarni xiralashtirish yaxshidir (Paint yoki ACDSee kabi oddiy muharrirdan foydalaning). Shu bilan bir qatorda, katta reklama piktogrammalari bo'lmagan rasm va fotosuratlarini qidiring.

5. Sarlavhalar va subtitrlardagi shrift tushunarli va o'qilishi oson bo'lishi kerak. Sizdan boshqa hech kim o'qiy olmaydigan chiroyli, bezakli gotika shriftidan ko'ra oddiy va tanish Times New Roman shriftidan foydalangan ma'qul . Siz o'zingiz uchun emas, balki potentsial o'quvchilar uchun kitob treyleri yaratmoqdasiz . Shunday qilib, keraksiz asoratlardan va "yarim pishirilgan" mahsulot yaratish istagidan qoching.

6. Mualliflik huquqi qonunlariga e'tibor bering. Agar siz boshqa birovning videolavhalari, audio treklari yoki rasmlaridan foydalansangiz, ularning jamoat mulki ekanligiga ishonch hosil qiling.

Klassik musiqa yoki eski filmlardan parchalardan foydalanish yaxshidir, lekin agar siz noyob musiqa yoki zamonaviy rassomning asarini tanlasangiz, iloji bo'lsa, mualliflik huquqi egasi bilan bog'lanib, materialdan foydalanish uchun ruxsat so'rashingiz kerak.

Qanday bo'lmasin, yakuniy titrlarda quyidagilarni ta'kidlash yaxshi bo'lar edi: ishlatilgan materiallarga bo'lgan barcha huquqlar mualliflik huquqi egalariga tegishli, manbaning (film, qo'shiq) egasi va nomi ko'rsatilishi va materiallar axborot maqsadida ishlatilishi aniqlanishi kerak.

Yana bir narsa: video yozib olishdan oldin, qoralamani do'stlaringiz yoki oila a'zolaringizda sinab ko'ring. Va ularning fikr-mulohazalariga e'tibor bering.

Ular shriftni juda kichik yoki o'qish qiyin deb topishlari mumkin. Ular taglavhalar va subtitrlar juda tez o'tib ketayotganini va o'qishni qiyinlashtirayotganini payqashlari mumkin. Ularga rasmlar sekin yoki shoshilinch, musiqa tempiga mos kelmaydigandek tuyulishi mumkin.

Buktreyler iste'molchi uchun yaratilgan reklama bo'lib, uning ehtiyojlarini — ma'lum bir kitobni o'qishga bo'lgan ong osti istagidan tortib, videoning vizual tafsilotlarigacha — hisobga olishi kerak. Sizning vazifangiz o'quvchini unga "ma'lum" kitob emas, balki aynan shu kitob kerakligiga ishontirishdir.